

UCHWAŁA NR III/49/2023

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 6 marca 2023 roku

w sprawie opinii o możliwości sfinansowania planowanego deficytu budżetowego w 2023 roku
oraz o prawidłowości planowanej kwoty długu przez Miasto Jeżów

Na podstawie art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 1634 ze zm.) w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 1668) Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Bogusław Wenus - przewodniczący
2. Paweł Dobrzyński - członek
3. Aneta Jakubczak – członek

uchwała, co następuje:

- Opiniuje się pozytywnie możliwość sfinansowania planowanego przez Miasto Jeżów w uchwale budżetowej na 2023 rok deficytu budżetu.
- Opiniuje się pozytywnie planowaną kwotę długu wynikającą z uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej na 2023 rok, z uwagą zawartą w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Formułując niniejszą opinię, Skład Orzekający rozpatrzył Uchwałę Nr XLVIII/324/2023 Rady Miejskiej w Jeżowie z dnia 31 stycznia 2023 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2023 rok i Uchwałę Nr XLVIII/323/2023 z dnia 31 stycznia 2023 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej (zwana dalej; wpf), mając na względzie zapewnienie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (dalej; ustawy ofp) dotyczących uchwalania i wykonania budżetów w latach następnych.

Na podstawie analizy uchwały w sprawie uchwalenia budżetu na 2023 rok ustalono, co następuje:

- planowane dochody ogółem wynoszą – 43.451.509,00 zł,
- planowane wydatki ogółem – 46.654.108,99 zł,
- deficyt budżetu – 3.202.599,99 zł.

Badany deficyt zaplanowany został zgodnie z dyspozycją art. 217 ust. 1 ustawy ofp, jako różnica między dochodami ogółem a wydatkami ogółem budżetu, jednostka zaplanowała jego pokrycie przychodami:

- pożyczek oraz z emisji obligacji w wysokości 2.382.505,28 zł,
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi sfinansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 105.771,00 zł,
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości 68.388,98 zł,
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy ofp w wysokości 645.934,73 zł.

Na podstawie analizy sprawozdania Rb – NDS za IV kwartał 2022 roku oraz wyjaśnień przesłanych przez Skarbnika Miasta wynika, że jednostka dysponuje ww. środkami.

Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy ofp, w § 7 uchwały budżetowej ustalone zostały limity zobowiązań z tytułu planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych z przeznaczeniem na sfinansowanie przejściowego deficytu w wysokości 1.600.000 zł, na sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w wysokości 4.500.000 zł.

Zaciągnięcie zobowiązań długoterminowych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu będzie miało wpływ na sytuację finansową jednostki w przyszłości. W związku z tym, możliwość sfinansowania prognozowanego w 2023 roku deficytu należy rozpatrywać w kontekście art. 243 ustawy ofp. W okresie 2023 – 2027 relacje pomiędzy planowanym wskaźnikiem spłaty a dopuszczalnym wskaźnikiem spłaty przedstawiają się następująco:

- 2023 - 7,45 % do 12,63 %,
- **2024 – 7,43 % do 6,24 %,**
- **2025 – 7,95 % do 3,25 %,**
- 2026 – 9,08 % do 9,17 %,
- 2027 – 6,00 % do 9,38 %.

Zatem w latach 2024 i 2025 nie jest spełniona reguła ograniczająca wysokość spłaty zadłużenia (art. 243 ust. 1 ustawy ofp). W następnych latach objętych prognozą kwoty długu, tj. 2028 – 2038 jednostka wykazuje kilkuprocentową różnicę pomiędzy wskaźnikami. Przepis art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2022 roku o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2022r., poz. 1964), dopuszcza możliwość aby reguła ograniczająca wysokość spłaty zadłużenia (art. 243 ust. 1 ustawy ofp) była niezachowana w latach 2023 – 2025, pod warunkiem, że wysokość zadłużenia jednostki nie przekroczy 100 % planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4 – 8 ustawy ofp, nieprzeznaczonych na sfinansowanie deficytu budżetowego. Przedstawione w uchwalonym budżecie i wpf zadłużenie Miasta Jeżów nie przekracza 100 % planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4 – 8 ustawy ofp, nieprzeznaczonych na sfinansowanie deficytu budżetowego, w 2023 roku wynosi 57,65 %, w 2024 r. – 60,09 % i w 2025 r. – 49,87 %.

Biorąc pod uwagę obecną sytuację ekonomiczną (m.in. znaczna podwyżka cen energii, istotny wzrost stóp procentowych co przekłada się na wzrost kosztów obsługi zadłużenia a także wzrost kosztów związanych z wykonywaniem obligatoryjnych zadań przez samorządy), należy liczyć się z koniecznością poniesienia większych wydatków bieżących, co może pogorszyć relacje z art. 243 ww. ustawy. Zatem Skład Orzekający podkreśla, że służby finansowe Miasta powinny na bieżąco analizować sytuację finansową jednostki, w tym zdolność do zaciągnięcia i spłaty nowych zobowiązań, jak również zobowiązań zaciągniętych wcześniej i na tej podstawie ewentualnie dokonywać korekty poziomu planowanych i prognozowanych wielkości budżetów, jak również monitorować kwotę długu i jego spłat w poszczególnych latach, w celu zachowania ograniczeń wynikających z art. 243 ww. ustawy.

Wpf opracowana została na lata 2023 – 2038, tj. okres na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania - zgodnie z art. 227 ustawy ofp. Wartości przyjęte w uchwale w sprawie wpf dla roku 2023, są zgodne z wartościami przyjętymi w uchwale budżetowej na rok 2023, w tym w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki, co jest zgodne z art. 229 ustawy ofp.

Z analizy prognozowanych kwot dochodów bieżących i wydatków bieżących w latach 2023 – 2038 wynika, że w 2023 roku jednostka uchwaliła budżet z deficytem operacyjnym w wysokości 544.281,49 zł. Z art. 242 ust. 1 ustawy ofp wynika, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego (dalej skrót: jst) może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące budżetu są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 ustawy ofp. Analizując zaplanowane w projekcie budżetu na 2023 rok przychody, stwierdzić należy, że jednostka dysponuje środkami którymi może sfinansować deficyt operacyjny.

Skład podkreśla, że zdolność do wypracowania nadwyżki operacyjnej oraz wielkość tej nadwyżki, decydują o możliwościach finansowych jst w zakresie możliwości realizacji zaplanowanych inwestycji a także spłaty zadłużenia. Ponadto wypracowywanie przez jst jak najwyższych nadwyżek operacyjnych, wpływa na zwiększenie wysokości dopuszczalnych wskaźników spłaty zadłużenia.

W okresie 2024 – 2038 jednostka prognozuje osiągnięcie nadwyżek operacyjnych.

Planowane na koniec 2023 roku zadłużenie wynosić będzie 3.482.127,12 zł, co będzie stanowiło 8,01 % planowanych dochodów. Zgodnie z uchwalonym wpf zadłużenie zostanie spłacone w okresie do 2038 roku, w 2023 roku rozchody zostaną spłacone z planowanych do zaciągnięcia nowych zobowiązań, w latach 2024 – 2038 prognozowanymi do uzyskania nadwyżkami budżetowymi.

Dokonane przez Skład Orzekający ustalenia, pozwoliły wyrazić opinię jak w sentencji niniejszej uchwały. Stosownie do art. 230 ust. 4 w związku z art. 246 ust. 2 ustawy ofp, niniejsza opinia podlega publikacji przez jst w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 902 ze zm.).

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, przysługuje odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od dnia doręczenia opinii.